

Forslag om bedre grundlag for bevarelse af byarkitektur og kulturmiljøer

Forslag fra Det Konservative Folkeparti

Forslaget retter sig mod Teknik og miljø

Hvad vil vi gerne opnå? Hvorfor stilles forslaget?

Aarhus Kommune rummer unikke, historiske bymiljøer i bykernen såvel som i oplandsbyerne. Disse bygninger har ikke kun en praktisk værdi for de, der benytter bygningerne, men også arkitektoniske og kulturhistoriske værdier og kvaliteter, som gennem hundreder af år har sat rammerne for vores fælles liv og historie. De fortæller historien, om dem vi er, og hvor vi kommer fra, og netop derfor er det smerteligt for mange af kommunen indbyggere, når dele af deres lokale bymiljø rives ned på baggrund af, og i nogen tilfælde, på trods af, et vurderingssystem, som Aarhus kommune ikke vedligeholdt med passende tidsintervaller, f.eks. Hvert 5-10 år, idet der ellers kun sporadisk og i forbindelse med nyt plangrundlag foretages revurderinger af disse bygningers bevaringsværdighed (SAVE-værdier).

Aarhus Kommune opgør i dag bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer efter SAVE-metoden og hovedsageligt med udgangspunkt i data fra 1997. Der er således ikke i nyere tid, bortset fra de bevarende lokalplaner for Latinerkvarteret (2010), og senest Frederiksbjerg og Øgaderne, på mere overordnet niveau taget højde for ændring i arkitektur, topografi eller historiske sammenhænge til trods for den rivende byudvikling, der er foregået siden registreringen. Dette har de seneste år resulteret i nedrivning af bygninger, der på nedrivningstidspunktet ved en revurdering kunne have en højere bevaringsværdi end den var registreret til.

I perioden 2008-2020 oplyser MTM at blev nedrevet 93 bygninger med SAVE værdier 1-4, næsten alle uden at der i nyere tid inden nedrivning var foretaget en revurdering af bevaringsværdien siden 1997, altså i en periode på 10-20 år forinden.

I dag indeholder kommunens SAVE-register ligeledes hovedsageligt bygninger fra før 1940 til trods for, at Slots- og kulturstyrelsen anbefaler at registrere bygninger frem til 1990. Selvom der f.eks. i forbindelse med de bevarende lokalplaner også er sket SAVE-vurderinger af enkelte bygninger opført efter 1940, så medfører den nuværende fremgangsmåde således, at det sene industrisamfunds og velfærdssamfundets bygninger i det væsentlige ikke er medtaget og dermed ikke har deres bevaringsværdi vurderet.

Det Konservative Foreslår derfor at:

- Der afsættes et årligt beløb til løbende frem mod 2030 at opdatere SAVE-registreringen for alle bygninger før 1940 efter en process der udvikles i samarbejde

med Lokalt Kulturmiliøråd og ligeså for en shortliste af bygninger opført efter før 1990, således at bygninger med SAVE værdier 1-4 mere løbende bliver revurderet, ligesom de nyere, potentielt bevaringsværdige bygninger kommer med i en løbende evaluering.

- Der gennemføres i 2022 en analyse og efterfølgende revision af Lokalt Kulturmiliøråds sammensætning, forretningsorden og betydning for byens udvikling siden dets oprettelse, som munder ud i anbefalinger til Rådets fremtidige virke og rolle i forhold til bevarelsen af de kulturhistoriske kvaliteter i Aarhus Kommune, samt den førnævnte rolle i forhold til et tættere løbende samarbejde med MTM om opdateringer af SAVE-værdier.